

Redaktora vārdi

Sodiņš no apakšas jeb Dzimtenes mīlestība 2013

Janvārī varējām noskatīties Aigara Graubas filmu par Latvijas basketbolistiem — pirmajiem Eiropas čempioniem. Īstenībā tas ir stāsts par Latvijas sabiedrību, latviešiem, par vērtībām un tieši mūsu tautas rakstura iezīmēm, bet pats galvenais — par spēju vienoties mērķa labad un par Tēvzemes mīlestību. Filma atstāta priecīgu vēstures notikumu un ceļ pašapziņu. Filmas izskaņā — īss, traģisks uzsvars, pieminot Eiropas pirmo meistarū tālākās dzīvesgaitas lēģeros un trimdā...

Un tad sākas mūsu darbs. Novēlu, lai filmu kopā noskatītos dažāda publika. Piemēram, skolēni ar skolotājiem. Kāds darbalauks paveras vēstures, mākslas, kultūras, sporta, latviešu valodas, sabiedrisko attiecību jomā! Teiksim, lai sporta stundā pārrunā redzēto un praktiski izmēģina mest sodiņus no apakšas! Tā ir izspēlējama un izdzīvojama vēsture. Patriotisms darbībā. Tikai tāds patriotisms arī ir patiesi iedarbīgs.

Un vēl. Kā derētu šo darbu kopā noskatīties arī vecākiem ar bērniem, pašvaldību tautas kalpiem, dažādu tautību Latvijas iedzīvotājiem!

Alnis Auziņš

Uz sadarbību!

Kopš 11. I Dundagas novada domes izpilddirektore ir Inga Ralle. Ceturtā šajā amatā, kopš nodibināts novads. Aicinājām jauno izpilddirektori uz īsu sarunu.

— Tu esi īsta Dundagas iedzimtā. Kādi ir tavi spilgtākie iespaidi no bērnības, no skolas laikiem?

— Tas, ka man vienmēr ir gribējies piedalīties! Nekad neesmu bijusi malā stāvētāja. Protams, manā bērnībā un agrā jaunībā bija to laiku iespējas. Pašlaik dziedu pagasta jauktajā korī.

— Tad tava meita Alise ir pilnīgi pēc mammas, jo nesen intervijā Alise sevi raksturoja kā jaunieci, kas visur grib piedalīties.

— Jā, tā patiešām ir! Un man prieks, ka manas meitas sevi apliecina ne tikai mācībās, bet arī sportā, mūzikā un dažādos pašdarbības kolektīvos.

— Vai skolas gados tev jau radās domas, ko darīt dzīvē tālāk?

— Mani, tāpat kā tagad Alisi, vilināja medicīna. Tāpēc tai gatavojos, strādāju vietējā slimnīcā un domāju, ka medicīnā arī aizritēs mans darba mūžs. Bet dzīve iegrozījās citādi. Varbūt sava loma bija arī mammas profesijai. Tagad to pārdomājot, varu teikt, ka visi darba piedāvājumi, ko esmu saņēmusi, ir atraduši mani — nekad nav bijis tā, ka pati kaut kur nosūtu savu CV.

— Un nu — jauns un pavisam nopietns piedāvājums. Cik viegli to bija pieņemt? Kāpēc par to izšķīries?

— Tas tiešām bija ļoti nopietni, un mana pirmā atbilde bija — nē! Protams, ar negaidīto priekšlikumu dalījās mājās, ģimenē. Liela nozīme bija arī tam, ka biju piedalījies domes grāmatvedības centralizācijā, kas ilga no augusta līdz decembrim. Tas nebija vienkārši, turklāt to darījām līdztekus ikdienas darbam, bet mēs kopā to paveicām. Tagad grāmatvedība atkal var strādāt normālā ritmā. Arī šī pieredze mani iedrošināja pieņemt jauno piedāvājumu. Jā, un vēl viens pluss: gatavojot jauno pašvaldības budžetu, savā ziņā jau dziļāk iepazīnu mūsu iestādes un struktūrvienības.

Esmu pārliecināta, ka spēju veikt izpilddirektora darbu. Reizē apzinos, ka daļā sabiedrības šis amats nav īpaša cieņa.

— Nezinu, vai tāda attieksme būtu tieši pret pašu amatu... Tava priekšrocība ir, ka esi vietējā, piedevām ar vienu kāju arī Kolkā. Taisnība, šī nopietnā darba pienākumi

gulsies uz sievišķīgiem pleciem...

— Jā, bet taisni apbrīnojami, ka Latvijā pašvaldību izpilddirektore sievietes nemaz nav tāds izņēmums!

— Kāds ir tavs nākotnes redzējums? Ko tu vēlies izdarīt, varbūt arī mainīt tuvākā un tālākā nākotnē?

— Vispirms katru dienu jāatceras, ka pašvaldība strādā iedzīvotāju labā. Mums,

Dundadznieka foto

pašvaldības darbiniekiem, kopīgiem spēkiem jāuzlabo tie pakalpojumi, kurus sniedzam pašu cilvēkiem. Jādomā, kā varam palīdzēt. Arī novada uzņēmējiem, kaut vai dažādi viņus reklamējot.

— Tas būtu darbs uz āru. Bet iekšpusē?

— Jau teicu, kas liels ieguvums bija, strādājot pie budžeta. Tagad visām iestādēm un struktūrvienībām esmu lūgusi pārskatīt amatu aprakstus. Pie visiem arī tuvākajā laikā došos, iepazīšos, lūkošu saprast, kādas katram ir problēmas un kāpēc, kā tās kopīgi risināt.

— Pirms deputātu balsojuma par tavu apstiprināšanu izskanēja jautājums, kā tu vērtē Centrālās administrācijas darbinieku skaitu — par daudz, par maz vai atbilstoši. Un fonā tam bija pus pa jokam teiciens, ka tik maz cilvēku kā «Vērduņa laikos» jau nav.

— Domāju, ka darbinieku skaits ir atbilstošs. Jā, pārskatīsim amatu aprakstus, bet atļāšana nevienam nedraud. Sabiedrībai ir svarīgi skaidrot, ka valsts pašvaldībai uzticējusi aizvien jaunas un jaunas funkcijas. Darba apjoms ir ievērojami pieaudzis!

— Droši vien būtu interesanti un lietderīgi to atspoguļot, ja izdotos konkrēti parādīt, cik funkciju pašvaldībai bija jāpilda «Vērduņa laikos», un cik — tagad!

Bet, tev un mums visiem vēlot veiksmi, gribētos dzirdēt arī tavu novēlējumu Jaunajā gadā!

— Sadarbosimies! Tikai sastrādājoties varam kopīgi virzīties uz priekšu!

Alnis Auziņš

Uzziņai

Dundadzniece Inga Ralle dzimusi 1971. gada 1. maijā.

Ieguvusi uzņēmumu vadības un ekonomikas 1. līmeņa augstāko izglītību Latvijas Lauksaimniecības universitātē un uzņēmumu vadības un ekonomikas bakalaura izglītību Rīgas Pedagoģijas vadības un izglītības akadēmijā.

Darba gaitas Dundagas pašvaldībā sākusi 2001. gadā. Strādājusi par grāmatvedi Dundagas Mākslas un mūzikas skolā, par galveno grāmatvedi SIA Ziemeļkurzeme un Mazirbes speciālajā internātpamatskolā, no 2008. gada Attīstības nodaļā, no 2012. gada 10. augusta — par Dundagas novada domes galveno grāmatvedi.

Precējusies, ar dzīvesbiedru Gati audzina meitas Alisi un Kristīni.

Valodas: latviešu valoda — dzimtā, sarunvalodas līmenī pārzina krievu un vācu valodu.

Izpilddirektore I. Ralle pieņem apmeklētājus domes ēkā Dundagā katra mēneša 1. un 3. trešdienā no plkst. 10.00 līdz 12.00 un Kolkas pagasta pārvaldē katra mēneša 2. trešdienā no plkst. 14.00 līdz 16.00.

Pasākumi šogad

Kas paredzēts novadā 2013. gadā? Ieskatīsimies plānā, kas atspoguļo lielākos pasākumus! Varbūt iespējami daži grozījumi, tomēr lielumties vajadzētu būt tā, kā rakstīts. Krājam naudu, izbrīvējam laiku un atceramies, ka arī skatītāji ir ikviena pasākuma līdzveidotāji.

Dundagā

Februārī. 9. II kora *Kamēr* koncerts. **Martā.** 2. III *Dziesma manam novadam*, 8. III aktiera Andra Bērziņa koncerts, 31. III Lieldienas. **Aprīlī.** 6. IV bērnu dziesmu koncerts *Cālis un Gailis*, 28. IV Jauno talantu konkurss. **Maijā.** 18. V Pils diena, 25. V Ģimenes diena. **Jūnijā.** 1. VI Slīteres Ceļotāju diena, 21. VI Dundagas amatieru izrāde *Pāri, kas dabonās*, 23. VI Līgo vakara balle. **Jūlijā.** 5.–7. VII šaha turnīrs *Dundagas torņi*, 22. VII velomaratona noslēgums, 27. VII *Pāces* kausa volejbolā. **Augustā.** 10. VIII Sporta diena un diskotēka *Saldie 80.*, 31. VIII Senās uguns nakts. **Septembrī.** 2. IX Zinību diena, 27. IX Miķeļdienas gadatirgus. **Oktobrī.** 6. X Veco ļaužu dienai veltīts koncerts, 26. X Leģendu nakts pilī. **Novembrī.** 11. XI Lāčplēša diena, 18. XI Valsts proklamēšanas 95. gadadiena. 29. XI Ziemassvētku tirdziņa atklāšana. **Decembrī.** 6. XII Lielās egles iedegšana, 7. XII sportistu balle, 31. XII Jaungada nakts balle.

Kolkā

Februārī. 16. II novada dziedošo talantu koncerts *Dziesma manam novadam*, pēc koncerta balle ar *Lustīgo blūmizeru*. **Martā.** 15. III bērnu dārza *Rūķītis* 40 gadu jubileja, 31. III Lieldienas. **Jūnijā.** 1. VI Slīteres Ceļotāju diena, 23. VI Līgo vakara balle, 29. VI Dziesmu svētku ieskaņu koncerts, īpašie svētku viesi — Maskavas latviešu biedrības koris *Tālava*. **Jūlijā.** 13. VII Jūras svētki. **Augustā.** 31. VIII Senās uguns nakts pasākums, balle. **Septembrī.** Dzejas dienas, Miķeļdienas jampadracis. **Oktobrī.** Veco ļaužu dienai veltīts pasākums. **Novembrī.** Mūzikas skolas 20 gadu jubileja, 11. IX Lāčplēša diena, 18. IX Valsts proklamēšanas 95. gadadiena. **Decembrī.** Adventa pasākumi un vietējo rokdarbnieku tirdziņš katru sestdienu, egles iedegšana un Jaungada nakts balle.

Apkopoja Alnis Auziņš

Visa dzīve man viens ceļojums

Pērn tūrismā...

Gan pēc statistikas, gan uzņēmēju atsauksmēm aizvadītais gads tūrismā mūsu novadā, līdzīgi kā visā Latvijā, bijis vismaz tikpat labs kā iepriekšējais. Pat spītējot visai nelabvēlīgajiem laikapstākļiem.

Populārās novada vietās ar ilggadēju tūristu uzskaiti, kā Dundagas Tūrisma informācijas centrā (TIC) pilī un Šlīteres bākā, tāpat vienā no Kurzemes mēroga visvairāk apmeklētajām vietām — unikālajā Kolkasragā, gan arī citur apmeklētāju skaits ir audzis. Kolkasragā un Mazirbē vairāk nekā puse atzīmēto apmeklētāju ir ārzemnieki, Šlīterē un Dundagā gan to ir tikai 15–20%. No ārzemniekiem visčaklākie novada raudzītāji ir lietuvieši, vācieši, igauņi, Kolkasragā ievērojams ir arī Krievijas un NVS ceļotāju skaits.

Vienmēr jāņem vērā arī netiešie ieguvumi, vai tā ir kāda jauna pieredze, ieguldījumi izglītībā vai infrastruktūrā, kas noteikti nesīs augļus turpmāk. Un šeit tiešām prieks par mūsu tūrisma uzņēmējiem, kas nežēlo savu prātu, mantu un laiku, tos ieguldot radošā attīstībā katrs savā saimniecībā, gan jaunos piedāvājumos, gan infrastruktūrā.

Pašlaik novadā tūristiem atvērtas 23 naktsmītnes ar 350–400 vietām, neskaitot telšu vietas, to skaitā 3 naktsmītnes ar treileru pieslēgvietām un 13 ar pirtīm. Novadā ir 8 strādāt gatavi gidi, to skaitā 1 sertificēts vides gids, 7 galvenie apskates objekti, 19 aktīvās atpūtas un dabas objekti un iespējas, 1 muzejs un 6 dažādas kolekcijas, 7 baznīcas, 1 fabrika un 1 amatnieku darbnīca, 12 degustācijas vietas, katra ar savu īpaši gardo piedāvājumu, 5 apskatei atvērtas lauku sētas un dārzi, 6 suvenīru iegādes vietas, 6 kafejnīcas, to skaitā 4 tikai ar sezonālu un pasūtījuma piedāvājumu, 6 kūpinātu zivju tirdziņi, laivu, velosipēdu un ūdensvelosipēdu noma 15 dažādās vietās, 6 publiskās interneta un bezvadu interneta pieejas vietas.

Dundagas TIC kā jau katru gadu centies pildīt daudzveidīgus uzdevumus, veidojot datu bāzi un iksezonas piedāvājumu ceļvežus, atjauninot informāciju dažādās interneta vietnēs, piedaloties daudzās citās mārketinga norisēs, rīkojot pieredzes apmaiņas pasākumus, Šlīteres Ceļotāju dienas, sekmējot jaunus tūrisma produktus, līdzdarbojoties citu pasākumu organizēšanā, veicinot suvenīru piedāvājuma attīstību. Ne visās jomās iecerētais ir izdevies. Visvairāk tas attiecas uz funkcionālas datu bāzes izveidi, zīmola un labi strukturēta mārketinga plāna izstrādi.

Tirgvedība

Tā ir visplašākā darbības joma. Darām visu, lai pēc iespējas saistoši *iesaiņotu un pārdo*tu mūsu preci, t.i., gan novada tūrisma piedāvājumus kopumā, gan katru atsevišķi. Novadu tādā vai citādā veidā reklamē jebkurš iedzīvotājs, pats to bieži vien varbūt pat neapzinoties. Reizēm varbūt pat katrs savā jomā spēj labāk radīt iedarbīgu tēlu, nekā to panāk tieša, bet pārlieku uzbāzīga reklāma.

Tirgvedību, pašiem rosīgi sadarbojoties un piedaloties, jau ierasti īstenojam kopā ar Tūrisma attīstības valsts aģentūru (TAVA), Kurzemes tūrisma asociāciju (KTA), kaimiņu pašvaldībām, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas darbiniekiem un SIA *Kolkasrags*.

Īpašu uzslavu pelnījusi TAVA, jo tā ir sagatavojusi auglīgu augsni, kurā novadiem atliek tikai iesēt savus graudus. Šeit arī mūsu TIC paveras milzīgs darbalauks, no kura ir apgūta tikai maza daļiņa.

Kā KTA biedri katru gadu ar savu artavu un pienesumu piedalāmies Kurzemes tūrisma attīstības mārketinga pasākumos: veidojam tūrisma kartes – ceļvežus 9 valodās, piedalāmies starptautiskajos gadatirgos, akcijā *Apceļo Kurzemi!*, zīmola *Ražots Kurzēmē* izveidē u.c. Pērn īpaši strādājām pie zīmola *Ražots Kurzēmē*, izdodot arī bukletus un veidojot interneta lapu www.madeinkurzeme.lv.

Kopā ar Talsu novadu un citiem kaimiņnovadiem gatavojām ceļvežus, piedalījāmies izstādēs, dalījāmies pieredzē. Tas ir mazā-

kais, kā varam palīdzēt saviem uzņēmējiem. Paldies Talsu TIC, kas sadarbību pārrauga!

Visu gadu sadarbojamies ar Šlīteres nacionālā parka (SNP) darbiniekiem, bet īpaši, gatavojoties nu jau gadskārtējām Ceļotāju

Novadu tādā vai citādā veidā reklamē jebkurš iedzīvotājs, pats to bieži vien varbūt pat neapzinoties. Reizēm varbūt pat katrs savā jomā spēj labāk radīt iedarbīgu tēlu, nekā to panāk tieša, bet pārlieku uzbāzīga reklāma.

• Mūsu koklētājas un Beļģijas TV filmētāji pērn septembra nogalē ļoti dzestrā Kolkas vējā.

Foto no Dundagas TIC krājumiem

dienām, kas izvēršusās arī par novada tūrisma gada atklāšanas un jaunumu izrādīšanas svētkiem.

Novada iedzīvotājiem labi jūtas un zināmas ir dažādas aktivitātes visu gadu gan SNP, gan Kolkasragā. Prieks, ka spējam noturēt un pat krāšņāk uzplaucēt mūsu savdabīgākos svētkus, kādu nav nekur citur Latvijā un pasaulē. Arī dalība pērnajās Eiropas kultūras mantojuma dienās atklāja novada savdabību caur steķu būvniecības un saimnieciskās vēstures prizmu.

Katru gadu budžetā neliela summa atvēlēta arī atsevišķas novada reklāmlapas izveidei, kurā kodolīgi un atraktīvi cenšamies parādīt visus mūsu piedāvājumus. Nelielā skaitā izdots kalendārs 2013. gadam ar galvenajiem novada svētkiem. To paredzēts izplatīt tūrisma firmām un citiem zināmiem un jauniem sadarbības partneriem.

Dažādu interneta resursu uzturēšana, aktualizēšana, uzlabošana arī ir daļa no mārketinga plāna.

Mūsu tūrisma uzņēmēji

Gandrīz vai katrā saimniecībā novadā varam atrast kādu jaunu ieguldījumu infrastruktūrā, jaunu ierosmi vai pilnveidojumu. Prieks par mūsu ražotnēm, kas, spītējot lielajai darba slodzei, tomēr iesaistās arī tūristu apkalpošanā. Spilgts paraugs ir Pāces vilnas fabrika — 2012. gada Kurzemes *Lielā Jēkaba* balvas ieguvēja kategorijā *Ražots Kurzēmē*.

Jau pašā sezonas sākumā, gatavojoties Ceļotāju dienām, varējām runāt par aptuveni

12 jauniem piedāvājumiem. To vidū ir SPA Dūmelē, zivju kūpināšana apvienojumā ar žogu tipu izzināšanu Pitragā, teatralizēts maršruts Kolkas zivsaimniecības vēsturē ar degustāciju, jauni maršruti Mazirbē, pusdienas senlaicīgā vidē istā lībiešu dzimtā Mazirbē, iespēja izbraukt ar jūras velosipēdiem Kolkā, SNP dabas speciālistu — gidu — jauni piedāvājumi, iespēja ciemoties mūsu dārzkopības guru saimniecībā Dundagā. *Pītagi* iesaistījušies *Lauku ceļotāja* rīkotajā projektā *Kultūras mantojuma vērtību un potenciāla veicināšana Latvijas lauku tūrismā*. Un kāpēc gan neveidot sadarbību ar kaimiņnovadu tūrisma uzņēmējiem, kaut vai tepat no Ances vai Ķurbes mežiem?

Un tā vēl un vēl. Parādās gan jauna dizaina interneta lapas, gan interneta vietnes ar mūsu uzņēmēju piedāvājumiem. Pastāvīgi sadarbojamies ar tūrisma firmām, kas iecienījušas gan iekšzemes, gan piekrastes gardumus, muzejus un nacionālā parka gidus. Arvien pieaug gan pieprasījums pēc dažādu vietējo produktu degustācijas, gan to piedāvājums. Nu jau aizvien vairāk ierodas arī ārvalstu gardēži. Pūtēlis īpaši iegaršojies Krakovas poļiem. Ir liels prieks redzēt, ka ir kaut kas labiekārtots viesu mājā vai kempingā, uzsākta vai nākamajam gadam ielānota kā-

Skats no malas

Arī pērn turpinājām pētīt tūristu redzējumu par mūsu teritoriju. Latvijas un ārvalstu ceļotāju simpātijas par mūsu objektiem īpaši neatšķiras, ja nu vienīgi sīkumos, un tā jo-projām ir neskartā daba, jūra, pludmale, Kolkasrags, pils, muižas un, par laimi, arī atsau-cīgi un laipni cilvēki. Ārzemnieki vēl papildus minējuši īpatnējas mājas, klusumu, lielos mežus.

Ir arī ieteikumi uzlabojumiem, kā vajadzība pēc dažādām norādēm uz ceļiem un pie objektiem, — to uzsver gan Latvijas, gan ārvalstu tūristi. Minēti arī sliktie ceļi, ēdināšanas problēmas (jābūt labām kafejnīcām, turklāt ar skaidrām norādēm), bērnu rotaļu laukumu trūkums, nepietiekama informācija internetā.

Skatu no malas turpina veidot arī ziņas par novadu visdažādākajos plašsaziņas līdzekļos, kur bieži vien ieraugām jaunus viedokļus un iedvesmojamies jaunām idejām.

Plašākā un intensīvākā reklāmas kampaņa notika pirms Ceļotāju dienām, kad, spriežot pēc mūsu datiem, vismaz 40 dažādos plašsaziņas līdzekļos par tām bija iegūstamas ziņas, to skaitā vismaz 3 radio programmās un 4 raidījumos.

Visu gadu esam filmēti, par mums ir rakstījuši. Mūs apciemojušas Talsu, Jūrmalas un Beļģijas TV, — flāmu TV darbu mūspusē redzēsīm pavasarī. Filmēta gan Vilnas fabrika, gan sklandraušu cepēji, tāpat Kolkasrags, ragu kolekcija un citi objekti. Par mums var lasīt žurnālos, avīzēs, paši esam piedalījušies atsevišķu izdevumu veidošanā.

Šogad

Līdztekus ikgadējiem darbiem 2013. gadā paredzēts tehniski pārveidot un līdz ar to racionalizēt darbu pie interneta lapas www.ziemelkurzeme.lv. Jāveido profili sociālajos tīklos. Jāsāk izstrādāt ceļvedis sešās valodās 2014./15. gadam kopā ar Talsu, Rojas un Mērsraga novadu, — šim darbam gan budžetā diemžēl līdzekļi nav atvēlēti. Pēc iespējas arī mūsu novada pārstāvjiem jāpiedalās tūrisma gadatirgos. Jāveicina pieredzes apmaiņa un tā saucamie sadarbības puduri gan starp novada uzņēmējiem, gan ar kaimiņnovada tūrisma uzņēmējiem. Tāpat, cik jaudājam, strādāsim pie konkrētiem projektiem, piesaistot papildfinansējumu, kā arī uzlabosim infrastruktūru, sākot ar velomaršrutu marķēšanu un norādes zīmju izvietojumu. Kopīgs darbs gaidāms, izstrādājot zīmolu un mārketinga plānu.

Alanda Pūliņa, tūrisma organizatore

... un īpaši Kolkasragā

Aizvadītais gads tūrisma jomā Kolkasragā precīzi atspoguļo Latvijas tautsaimniecisko izaugsmi, kas ir +10% gan apmeklētāju skaita, gan ienākumu ziņā.

Pieaugumu vairāk devis ārvalstu viesu pieplūdums. Sezonās sākumā vērojām Krievijas ceļotāju pastiprinātu interesi, pēc tam viss iegāja ierastajā gultnē, pārsvarā esot vāciešiem un lietuviešiem. Gada nozīmīgākā notikuma — Latvijas un Igaunijas prezidentu vizītes — labvēlīgo ietekmi jutām pavisam tieši, proti, igauņi pērn viesojās vairāk, vairāk bija arī grupu tūristu no šīs valsts. Negaidīts pārsteigums — poļu tūristu skaita pieaugums.

Spilgts notikums Kolkasragā bija mobilo pirtīņu salidojums. Jau izveidojusies veiksmīga ilglaicīga sadarbība, un daudzi jo daudzi viesi ar patikamu pārsteigumu redzējuši un arī izbaudījuši *Laimes māju* burvību. Aizsākto sadarbību turpināsim un šogad pabeigsim saskaņošanas procedūru Ventspils reģionālajā vides pārvaldē.

Aizvadītos gadus esam ražīgi sastrādājušies ar plašsaziņas līdzekļiem. Šogad Eiropā radīs jaunu filmu par Šlīteri, tur ar labu vārdu ir pieminētas arī nu jau tradicionālās Ceļotāju dienas. Ar nepacietību gaidīsim Beļģu TV sižetu par Kurzemi, ko šogad redzēs vismaz 11 miljonu liela auditorija.

Jaunais gads arī paies starptautiskā zīmē, un te paldies sakāms senai draudzībai ar Juri Rambū, — jūlijā Kolkasragā vērosim starptautisku antīko motociklu ralliju ar aptuveni 100 ekipāžām no visdažādākajām pasaules valstīm. Visi laipni aicināti, būs ko redzēt!

Ir iesētas labas sēklas, lai arī šogad varētu priecāties par raženu un labvēlīgu tūrisma sezonu. Lai mums visiem veicas un izdodas!

Jānis Dambītis, SIA Kolkasrags rīkotājdirektors

Pie mums, uz zemēm

Daigas Kriķītes lielākās Dieva dāvanas

Pašā 2012. gada nogalē, ciemojoties pie dundadznieces Daigas Kriķītes, lūkoju, kā viņai, četru bērnu māmiņai, šajos laikos klājas.

Kad ierados *Kīkarmājas* vienistabas dzīvoklī, kur dzīvo Daiga ar bērniem, četrpadsmitgadīgais dēls Elvis mizoja kartupeļus, sešgadīgais Mārtiņš skatījās kādu televīzijas pārraidi, bet 3 mēnešus vecās dvīnītes Estere un Rebeka saldi dusēja. Sarunas laikā Estere pamodās, un viņu paauglēja gan Elvis, gan māmiņa. Mazā meitene izrādīja lielu interesi par virtuvē notiekošo un gribēja visā piedalīties.

Daiga pastāstīja, ka ceļas no rīta pussešos vai sešos, lai paspētu visu izdarīt. Tad viņa saplāno dienu. Kamēr bērni mazi, pēc plāna viss nemaz nesanāk. Viņa uzsvēra, cik būtiski no rītiem kopā ar bērniem palūgt, ielikt dienu Dieva rokās. Kad neiznāk tā izdarīt, tad diena ir haotiska. Mārtiņš lūgšanā vairāk pateicas, piemēram, par siltumu un savu grupiņu. Tas skan aizkustinoši.

«Kad darbi apdarīti, ir jau pusnakts. Tad vai nu varu mierīgi apsēsties, vai aizmiegu kopā ar bērniem.

Ikdiena parasti tomēr ir raīta. To visu veltu bērniem. Gatavoju brokastis, pavadu dēlus uz bērnudārzu un skolu, tad atkal pusdienas, vakariņas un pa vidu vēl neskaitāmi darbi, kas saistīti ar dvīnītēm un māju, — tā dienas paiet. Tāds ritms jau ir pierasts, un darbus var diezgan ātri apdarīt. Jo vairāk bērnu, jo vairāk var izdarīt», pārliecinājusies Daiga. Tāpat viņa uzskata, ka bērni ir Dieva dāvana, ko viņos ieliksīm, tādi arī izaugs. Jā, dažreiz iznākot cīņiņš ar dēliem par televīzijas raidījumu skatīšanos vai datorspēlēm. Daiga neļauj visu skatīties un spēlēt.

Viņa uzteic lielo dēlu Elvi par puīša atbildības izjūtu, jo viņam var pilnībā uzticēties. Ja vajag, viņš nomizos kartupeļus, nomazgās traukus, izsūks paklāju. Arī par malku atbild vīrieši — dvīnīšu tētis Raitis un dēls Elvis. Vecākais dēls lieliski tiek galā gan ar brāli Mārtiņu, gan dvīnītēm. Kad zēnam jautāju,

kā tas viņam izdodas, viņš atbild, ka viss jādara mierīgi. Elvis piedalās arī jaunsargu kustībā. Viņam patīk, ka tur rūdās fiziski, ka iemācās orientēties kartē un dabā. Puišis nākotnē domā iet Latvijas armijā.

Pirms Daiga uzzinājusi, ka gaida dvīnītes, viņa domājusi, ka divi bērni jau ir, ar trešo arī tiks galā. Zināmu drošību devis tas, ka gan viņai, gan bērniņa tētim ir darba vieta. Bet, kad noskaidrojies, ka būs dvīnīši, bija pārsteigums, bet arī uzticēšanās Dievam: Viņš neuzliek tādas nastas, ko nevar panest. Ļoti priecīgs bijis dvīnīšu tētis. Sākumā Daiga nezinājusi, kas būs — meitiņas vai puisīši, bet bijusi sajūta, ka tomēr meitiņas. Protams, nebija viegli iznēsāt dvīnītes. Daiga diezgan ātri dabūjusi aiziet no darba, jo sāka tūkt kājas. Viņa ir pateicīga savam darba devējam, jo darba vietā, veikalā *top!*, piedzīvojusi pretimnākšanu, ātrāk tiekot dekrēta atvaļinājumā. Kad gaidījusi dvīnītes, Daiga atgriezusies arī draudzē *Prieka vēsts*, kur cilvēki aizlūdzā par viņu un gaidāmajiem bērniņiem. Meitiņas piedzimušas veselas un ar normālu svaru. Ventpils slimnīcas Dzemdību nodaļā Daiga varējusi baudīt personāla profesionālo un cilvēcīgo attieksmi. Pēc dzemdībām, kamēr slimnīcā atkopās, viņai palīdzēja Raitis un māsa Dagnija.

Elvis un Mārtiņš arī bija cerējuši, ka būs māsiņas, tāpēc sagaidīja viņas ar prieku. Lielākais dēls jau uzreiz iesaistījās rūpēs par māsiņām. Mārtiņš viņas ik pa laikam samīļo.

Meitenes nosauktas Bībeles varoņu vārdos. Estere nozīmē *Zvaigzne*. Abas jau tagad atšķīroties ar izskatu un raksturu. Esterei ir biezāki un tumšāki mati, Rebekai to vēl ir mazāk un mati — smalkāki. Daiga novērojusi, ka Estere ir aktīvāka, Rebeka — mierīgāka, maigāka, pacietīgāka, paklausīgāka. Interesanti, ka meitenes viena otrai labi jūt. «Man katrs bērns, īpaši meitiņas, ir kā Dieva brī-

nums», uzsvēra Daiga.

Jautāju, kā ģimenei ar iztikšanu. Daiga atklāja: «Daudz naudas aiziet pamperos un maisījumiem, jo bērniņi jāpiebaro. Mana māmiņas alga — tikai janvārī, jo dvīnīšu dēļ iznāk garāks dekrēta laiks. Viss, ko saņemu, jau iet uz beigām. Par to, kā tikšu galā decembrī, domāju un rēķināju jau agrāk. Bet nekā nav pietrūcis! Esmu ļoti pateicīga Sociālajam dienestam par atsaucību un domei par to, ka šajos 3 mēnešos Elvim piešķirā brīvpusdienas, bet Mārtiņam atlauda maksu par bērnudārzu. Tas bija liels atspazds. Nebija jau viegli uzrakstīt iesniegumu ar šiem lūgumiem. Nācās pārkāpt sev pāri. Ļoti daudz palīdz dvīnīšu tētis. Ar lauku labumiem mūs dāsni atbalsta dēlu vecmāmiņa.

Ar dvīnītēm nav tik grūti: ir pamperi, drēbītes izmazgā automātiskā veļas mašīna, maisījumus sagatavo ātri. Nezinu, kā kādreiz, kad nebija ne pamperu, ne šādas veļasmašīnas, ne maisījumu, māmiņas paspēja visu izdarīt.

Kad man pašai vēl meitiņu nebija, auklēju kādas citas māmiņas dvīnīšus. Draudzene man teica — kas tev dvīnītes, tev jau nav problēmu ar bērniem! Tā jau gluži nav. Kamēr viņas vēl ir mazas un daudz guļ, nekas, bet, kad sāks rāpot un staigāt, un skriet, tad tikai sāksies!»

Novadā Daiga novērtē gan ūdensprojektu, gan skaisti izremontēto vidusskolas 3. stāva koridoru, gan bērnudārza zāli. Viņa dzirdējusi labas atsauksmes par pilnī notiekošajiem pasākumiem. Daiga uzskata, ka mums klātos labāk, ja mūsu pusē būtu vairāk uzņēmēju

• Mārtiņš, Daiga, viņai klēpī Rebeka un Estere. Zanes Židavas foto

un tie, kas jau darbojas, varētu paplašināt uzņēmējdarbību. Tad būtu vairāk darba vietu. Dundagā pietrūkst bērnu laukumu, jo māmiņām ar bērniem nav, kur iziet. Tāpat jauniešiem vajadzētu savu pulcēšanās vietu. Elvis piebilda, ka gribētu, lai Dundagā būtu zāle ar treniņiem. Vasarā var izmantot stieņus pie Mazās vai Lielās skolas, bet ziemā ārā ir grūti.

Vēl Daiga vēlētos lielāku dzīvokli, bet tādu piedāvā tikai *Tūļos*. Tur dzīvot ar maziem bērniem būtu sarežģīti. Tad vajadzētu auto, bet mašīna — tā jau uzreiz ir 2. ģimene.

Pašlaik Daiga dzīvo savai ģimenei, taču vēl viņa cītīgi mācās, lai iegūtu vidējo izglītību.

Diāna Siliņa

Mēs skaitļos

Dzimtsarakstu nodaļā

Janvārī ierasti atskatāmies uz aizvadīto gadu novada Dzimtsarakstu nodaļā.

Pērn reģistrētas 27 dzimšanas (2011. gadā — 34), t. sk. Kolkas pagastā — 3 (2011. gadā — 1) jaundzimušie — 15 meitenes un 12 zēni. Seši bērni dzimuši laulībā. Šajā gadā nav reģistrēta neviena dzimšana bez ziņām par bērna tēvu. Māmiņu vidējais vecums ir 26 gadi, tēvu — 32. Pirmais bērns piedzimis 14 ģimenēs, otrs — 6 ģimenēs, trešais — 6 ģimenēs, ceturtais — 1 ģimenē.

Aizvadītajā gadā bērniem dotie vārdi: meitenēm Rebeka, Ance Anete, Grēta Gerda, Adele, Elza, Vikija, Beāte, Ramona, vārds Estere dots trīs reizes; zēniem Rafaēls, Alens, Gustavs, Dāvis, Kristers, vārds Ralfs dots divas reizes. Divām meitenēm doti divi vārdi. Vasaras saulgriežos būs arvien mazāk vārda dienas gaviļnieku, jo no 1994. līdz 2012. gadam vecāki tikai vienai meitai devuši Līgas vārdu un vien 6 dēlus nosaukuši par Jāņiem.

Pērn reģistrētas dvīņu māsiņas. Iepriekš dvīņu dzimšana Dundagā pēdējo reizi reģistrēta 2007. gadā. Kopumā no 1994. gada Dundagā reģistrēti 8 dvīņu pāri, no kuriem piecos gadījumos abi bērniņi bija zēni, divos gadījumos meitenes, bet vienā — zēns un meitene.

Iepriekšējos gados reģistrētās dzimšanas: Dundagas pagastā 2010. gadā 29, 2009. gadā 34, 2008. gadā 33; Kolkas pagastā 2010. gadā 3, 2009. gadā 2, 2008. gadā 4.

Reģistrētas 17 laulības (2011. gadā — 13), no tām 8 laulātie pāri laulības noslēgušas pirmoreiz. Laulāto vidējais vecums ir 34 gadi, līgavu — 31 gads, līgavaiņu — 38. Uz Dun-

dagas pili noslēgt laulību līdztekus novada ļaudīm braukuši jaunlaulātie no Rīgas, Saldaus, Kuldīgas, Madonas un Talsu pilsētas, Ventpils, Dobeles, Kandavas, Ogres novada, kā arī jaunlaulātie, kuru ikdienu paiet tālu no Latvijas — Anglijā, izvēloties mūža skaistāko dienu nosvinēt dzimtenē kopā ar vecākiem, radiem un draugiem. Laulāto uzvārdu izvēle, noslēdzot laulību: 15 laulātie pāri pēc savas vēlēšanās izraudzījušies vīra pirmslaulības uzvārdu par savu kopējo uzvārdu; 2 laulāto pāri izvēlējušies paturēt katrs savu uzvārdu.

Aizvadītajā gadā Mazirbes evaņģēliski luteriskajā baznīcā reģistrēta viena laulība.

Atzīmes par laulības šķiršanu izdarītas 8 iepriekšējos gados sastādītajos laulību reģistros.

Vēl divas ģimenes piepulcējušās zelta kāzu jubilāru pulkam.

Pamatojoties uz Vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņas likumu, Dzimtsarakstu nodaļā kārtota viena uzvārda maiņas lieta, un Tieslietu ministrijas Dzimtsarakstu departaments ir atļāvis personai mainīt uzvārdu.

Reģistrētas 45 miršanas, 14 sievietes un 31 vīrietis (2011. gadā — 68), t. sk. Kolkas pagastā 6 mirušie (2011. gadā 12). Dzīves pavadīens agri (līdz 60 gadu vecumam) pātrūcis 9 novadniekiem. Cienījamu vecumu, 90 gadu sliekšni, bija pārkāpušas 4 sievietes un 2 vīrieši. Mirušo vidējais vecums ir 69 gadi, sievietēm tas ir 80 gadi, vīriešiem — 64.

Mūžībā aizgājuši 3 Valsts sociālās aprūpes centra *Kurzeme* filiāles *Dundaga* klienti.

Nāves cēloņi: sirds un asinsvadu slimības — 22, ļaundabīgi audzēji — 10, vecums — 4, nieru slimības — 2, pašnāvība — 2, slepkavība — 1, nenoteikti dabīgi cēloņi — 1, cukura diabēts — 1, alkoholisms — 1, noslikšana — 1.

Iepriekšējos gados reģistrētās miršanas: Dundagas pagastā 2010. gadā 70, 2009. gadā 47, 2008. gadā 54; Kolkas pagastā 2010. gadā 18, 2009. gadā 16, 2008. gadā 8.

*Rita Podkalne,
Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja*

Skaitā un tautībās

Gada sākumā mēdzam atskatīties, salīdzināt, novērtēt. Ko pašvaldības rīcībā esošie dati liecina par novada iedzīvotājiem?

2013. gada 2. janvārī mūsu novadā dzīvoja 4586 iedzīvotāji, no tiem Dundagas pagastā — 3548, Dundagas lielciemā 1675; Kolkas pagastā — 1038, no tiem Kolkas ciemā 819, Mazirbē 105.

Salīdzinājumam 2000. gadā Kolkas pagastā bija 1280 iedzīvotāji, Dundagas pagastā — 4164. Oficiālie dati pilnībā nesaskan ar dzīvi, tomēr priekšstatu dod. Trīspadsmit gados iedzīvotāju skaits samazinājies Dundagas pagastā par 616, Kolkas — 242.

Kādas tautības pašlaik ir Dundagas novadā? Milzīgā pārsvarā ir latvieši — 4323. Tālāk kuplāk pārstāvētie ir krievi — 114, ukraiņi — 27, lībieši — 23, lietuvieši — 22, baltkrievi - 16, čigāni — 10, vācieši — 7.

Alnis Auziņš

Nacionālajā parkā

Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) Slīteres nacionālajā parkā (SNP) uzlabo dabas infrastruktūru un ierīko jaunu.

DAP 2011. gadā ir uzsākusi Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projektu *Antropogēno slodzi samazinošas un informatīvās infrastruktūras izveide «Natura 2000» teritorijās*. Ziemeļkurzemē uz Vides un reģionālās attīstības ministrijas zemes projektā dabas infrastruktūra top vairākos objektos SNP, tā padarot tos pieejamus sabiedrībai, vienlaikus pasargājot dabas vidi no noplicināšanas.

Darbi jau notiek Dundagas novada Sīkraģā, Šlīterē un Mazirbē, kur izbūvē nelielus auto stāvlaukumus ar grants segumu. Stāvlaukumiem būs barjeras, to tuvumā izvietos atkritumu urnas, tualetes, informācijas standus, atpūtas vietas un velostativus. Piekrastes stāvlaukumus ar liedagu savienos koka laipas, kas pasargās kāpu.

Būvniecība uzsākta arī SNP dabas takās. Atjaunos nepilnu 1,5 km Šlīteres dabas takas, pa Šlīteres Zilo kalnu krauju vedīs jaunas kāpnes. Piecos standos būs saistoša informācija par dabas vērtībām takas apkārtnē. Pie Kolkas raga atjaunos nepilnu kilometru Priežu dabas takas. Par dabas vērtībām kāpās vēstīs 5 stendi. Blakus takai no jauna izbūvē 20 metru augstu koka skatu torni un kāpnes no takas uz liedagu.

Arī Pēterezera vairāk nekā 3 km garā dabas taka ar laipām un kāpnēm atkal vedīs pāri kangariem un vigām. Arī te plānoti vairāki informācijas stendi.

Pēc šī projekta SNP klūs sabiedrībai atvērtāks un pilnvērtīgāk pildīs savu misiju — izglītot un veicināt atpūtu, saglabājot dabas vērtības un kultūrvēsturisko mantojumu.

*Andra Ratkeviča,
DAP sabiedrisko attiecību speciāliste*

Ciemos

Sīkrags

Turpinājums. Sākumu skatīt 2012. gada decembra numurā.

Piejūras lībiešu ciemi, protams, ir krietni *apprakstīti*. Un tomēr, vairākkārt ciemojoties pie īsteniem iezemiešiem un lēnām aprunājoties, atklājas aizvien vēl kaut kas nepateikts, kas papildina jau iepriekš zināmo.

Pirmskara laiki vietējo atmiņās

Citi saimniecības darbi, sadzīve

Harijs Priedīts: — Tēvs Kārlis bija būvmeistars, viņa tēvs Ansis arī. Tēvs pats šo māju, *Puķītes*, uzcēla 1930. gadā. Savulaik Priedīši uz Sīkragu bija atnākuši no Nogales.

Savulaik Valcim Mazirbē toreizējam muzejam atdevu dažus priekšmetus. Arī Brīvdabas muzejam Rīgā visai daudz darbarīku. Mājās bija vesela siena ar piederumiem.

Saimniecībā bija zirgs, gov, cūkas, divas aitas — zeķēm iznāca. Tēvs gāja meža darbos, ar zirdziņu vilka ārā balķus uz krautuvi pie dzelzceļa.

Tieši Sīkragā darvu nededzināja, bet citur jūrmalā gan — celmus lauza un dedzināja.

Žagars, Ērikam tēvs, uztaisīja vēdzirnavas. Dzīvoja Cerbaha mājā, aiz Kehra. Uztaisīja četrus stabiņus un spārniņus. Mans tēvs arī tur gāja samalt iesalu.

Tēvs audzēja arī labību. Kartupeļus savu tiesu iestādīja. Kuļmašīnu, lielo dampi, veda ar zirgiem. Arī uz Mazirbi veda, uz Jaunciemu — pa mežu veda, gar kapiem. Tur, kur toreiz dzelzceļš bija, pāri Ķikanam, ko mēs par jauno grāvi saucām, gāja divi tilti — viens sliedēm, blakus otrs zirgiem — no koka. Visa Kolkas-Ventspils satiksme jau tad gāja cauri ciemiem. Meža ceļu uz Dundagu katram saimniekam vajadzēja savu gabalu ar sūnām ieklāt, labot.

Augšā kalnā bija zvejniekplavas ar šķūņiem. Ziemā ar ragavām veda sienu.

Vilis Priede: — Pirmskara laikos katram zvejniekam bija arī lopi mājās: zirgs, gov, cūka, aitas, vistas, izaudzēja kartupeļus. Arī labību, 5–6 labības šķūņi ciemā bija vēl pēc kara, ziemā gāja mežā, balķus veda. Tad kaut kā tajos laikos varēja iztik.

Tad vēl pāļus dzina ūdenī, molus taisīja, tikai nevis zvejniekiem, bet lai tos mūdus, jūras nezaļes jeb jūras mēslus nokertu. Zeme te ir liesa, lai būtu, ar ko mēslo. Ulmanis vai kas to bija izdomājis. Visā ciemā bija tādi moli.

— **Par to 1939. gada 29. VI rakstījusi Ventas Balss, Ivars Abajs man parādīja Kubalu skolas-muzeja materiālu: «Zemkopības ministrijas tehniskā nodaļa uzsākusi jaunu jūras mēslu uztvērēju ierīkošanu. Jaunos uztvērējus izbūvēs Kurzemes jūrmalā Pizas un Sīkraga apkārtnē. Katrs no šiem jūras mēslu uztvērējiem būs 125 metru garš un to būvi nobeigs jau šovasar».**

Bet vēl jautājums: ja padsmīt vīru stūma laivas, vai darīja vēl citus kopīgus darbus?

V.P.: — Talkās gāja, pirms kara un pēc kara. Vienā dienā visus kartupeļus noņēma. Kaimiņš pie kaimiņa gāja. Visi bija ļoti draudzīgi, lielākā daļa noteikti, ne tāda šķelšanās kā tagad. Kuļmašīnas dēļ vien taču cits citam gāja palīgā. Labības šķūņi piederēja vecsaimniekiem, un, lai jaunsaimniekiem arī izkultu, viņi gāja vecsaimniekiem palīgā. Vakarā balī, muzikanti, aliņš. Akordeonisti jau bija katrā mājā.

— **Kādā valodā dziedāja?**

V.P.: — Latviski!

— **Un vai siena talkas pirms kara nebija?**

V.P.: — Man liekas, ka pirms kara paši vien plāva. Bija viens zirgs, viena gov, tēvs un māte paši vien sienu sadzīvoja. Tēvs ar izkapti govij un zirgam saplāva sienu. Es arī ar izkapti. Mums zirgu plaujmašīna gan bija, bet ar to minimāli plāva.

— **Cik ilgi pastāvēja skoliņa Sīkragā?**

V.P.: — Līdz 1939. gadam laikam, *Ziedlejās*. Tai mājai ir piebūve klāt, to tagad var redzēt. Pēc kara tur ilgi bija veikals. Pirms kara bija divi veikali: *Sproģos*, saimnieku sauca Kārlis, es tur kā puīšelis gāju, un otrs bija Kēnigvaldam, dzīvoja *Zemvaldos*. Pirms tam Šneiders bija īpašnieks. Preces atveda ar mazbānīti.

nesaglabāju.

Nevienam jaunsaimniekam īpašums nebija klāt pie mājas, vismaz kilometru nost, rīku žogs apkārt. Mums arī.

R.S.: — *Vinamegos* ir bijis dūmnams un smēde. *Puķītēs* palīgēkas, saimniecības ēkas ir celtas stāvus uz sveķainiem klučiem.

Jaunklāvu saimnieka Frida meita Veronika 1931. vai 1932. gadā apprecējās ar Kārli Lācekli, kristīta Mazirbes baznīcā. Kad te vei-

• **No kreisās: Viļa tēvs Pēteris Priede, Kārlis Priedīts un Jekels, kas 1944. gada rudenī aizbēga uz Zviedriju. Ap 1925. gadu. V. Priede: «Laivas ciemā taisīja paši. Fotografējā mans tēvs ir redzams līdz vidum motorbūdā, bet Jekels izslējis no kubrika, kādus laivās taisīja, lai garos pārbraucienos būtu kur patverties no saules vai lietūs».**

Foto no V. Priedes albuma

Bija labāk nekā tagad! Pasūta to un to, ar mazbānīti atved, aizbrauc ar zirgu, paņem precī.

— **Stacija gan drusku patālu no ciema.**

V.P.: — Tas bija taisīts ar domu, lai būtu tā kā pa vidu un apvienotu ar Jaunciemu, bet Sīkragam tomēr tuvāk.

Rasma Sakne: — Sīkraga staciju nodeva ekspluatācijā 1937. gadā.

— **Priedīts nosauca Ķikana upi par jauno grāvi.**

V.P.: — Mana māte teica, ka tas ir rakts ar rokām, tas ir simtprocentīgi! Kad — nezinu. Tur bijis ezers, un, lai to nosusinātu, rakuši cauri. Uz ezeru gājuši trušiem pēc pakaišiem. Ezeram bijušas vietas, kas ziemā neaizsalst. Frīdmans, vai kā viņam bijis uzvārds, tur pa ziemu gājis un noslīcis. Izraktais grāvis sākumā bijis mazs, bet ar lielu ūdeni izrauts cauri un iznācis riktīgs kanāls.

— **Izrādās, arī par to ziņojusi Ventas Balss 1930. gada 19. decembrī. Raksts tā arī saucas: «Noslīcis siena plāvējs. Vietējais iedzīvotājs, Kārlis Fridenbergs, 60 g. v., otrdien izgājis uz Jaunciema ezeru pa uzsalušā ledus virsu sapļaut pakaišus. Kādā vietā ledus nebijis pietiekoši sasalis, Fridenbergs ielūzis ezerā un nogrimis. Pēc dažām stundām tas izvilks, bet atdzīvināt to vairs neizdevās».**

H.P.: — Latvijas laikos Dundagā iedeva apkārtrakstu. Katram ciemā bija jāparakstās, ka izlasījis.

Damberga mājā, *Ķelķos*, bija pasts. Ar vilcienu pastu atveda. Es un citi puikas līdzēja atnest. Ar bānīti arī ciema iedzīvotāji brauca. Uz Rīgu ar trim bānīšiem. Līdz Dundagai, tad ar bānīti līdz Stendei. Tad ar lielo vilcienu līdz Rīgai. Vienā dienā varēja.

Dzīvojām bez elektrības, dedzināja petroleju.

Pirms kara Sīkragā bija divi divriteņi. Sākumā vecajam Kojam bija vienīgais pa visu ciemu, *Latvello*. Visi gāja tādu brīnumu skatīties. Vēlāk vēl viens nopirka *Ērenpreisu*. Mežsargam bija motovelosipēds. Kā pamina, tā sāka rukt. Tāds priekš!

V.P.: — Viena epizode palikusi prātā, kad atklāja Lībiešu tautas namu. Viss pilns ar cilvēkiem! Man toreiz bija trīs gadi.

— **Un kad celta jūsu māja, Vecvalki?**

V.P.: — Trīs daļās un paņēmienos: 1924. gadā vidus, 1940. gadā viens gals no jūras izskalotiem materiāliem, un tad vēl 1959. gadā piecelts klāt. Vecā daļa bija tēsta ar cirvi, ģevels ar koka tapām salaistas kopā. Žēl, ka to

ņu uzbrūvēja. To jau katrs prata, paši savu iesalu taisīja.

Ziemassvētkos mājās dedzināja eglīti. Kaimiņi cits pie cita gāja. Baptisti rīkoja saietu Leimaņu mājā.

Vācu laiki

H.P.: — Kara laikā lielāko daļu no šejienes izdzina, tikai daži palika. Mēs aizbraucām uz *Čuņciem* Ostēs. Uz grīdas gulējām. Utis dabūjām. Vācietis priekš mums jau gatavoja kuģi uz Vāciju, bet krievs pasteidzās.

1945. gada 9. V nācām atpakaļ uz Sīkragu. Sakrāva ratos mantu, kas vēl bija atlikusi. No lopiem tikai zirdziņš bija palicis. Mūsu mājās vācieši bija ierīkojuši ēdnīcu. Drēbju skapji bija izsviesti sētā. Saimniecības ēkas bija neskartas. Pārējie arī pārbrauca, ciems bija dzīvs. Turpināja zvejot.

V.P.: — Atminos, ka 1940. gadā divjūgu ratos ciemā ieobrauca krievi. Bet tā viss pagāja mierīgi.

Tad ienāca vācieši. Mūsu mājās dzīvoja divi vācu virsnieki. Istabā savilka antenas, ierīkoja uztvērējus. Paši dzīvoja vienā galā. Kādu laiku mājām bija jānosiedz logi. Vāciešiem bija ļoti laba apgāde. Bērnus viņi cienāja ar dikti garšīgām konfektēm, tādas nekad vairs neesmu dabūjis! Arī ar konserviem. Kaimiņos, *Baznickalnos*, kur tagad aizaudzis, atradās virtuve. Lielī katli, rīteņi apakšā. Nekāds karš te pāri negāja. Vienu reizi atminos, ka no gaisa sākās apšaušana. Iemūkām pagrabā. Vienu lidmašīnu gan pie Ķikana upes nogāza. Lidotāji izglābās un nonāca pie *Vinamegiem*. Kā gūstekņus atveda. Viena tantiņa prata krieviski, tā tulkoja. Kur gūstekņi palika, nezinu.

Vai tieši Otrā pasaules kara laikā te nogrima kāds kuģis, to neatceros. Vispār piekrastē grimuši ir. Zinu, ka viens ir palicis apmēram 6 metru dziļumā 400 metrus no krasta. Varbūt arī kara laikā. Slavenais zemūdens pētnieks Voldemārs Rains vairākkārt te bijis, prasījis, kur atrodas. Bute ir īpatnēja zivs, vairāk uzturas vraku tuvumā. Kādreiz zvejojams, esmu trāpījis vrakam virsū. Izstāstīju, un Rains ar savu komandu to kuģi atrada. Diezgan vērtīgas mantas dabūja, kuģa kompasu.

1944. gada oktobrī krievi jau bija Sāmsalā. Vācieši pa visām kāpām bija bunkurus iztaisījuši. Viņi baidījās, ka krievi var ienākt iekšā. Bet krievs šaujot bija paņēmis drusku par augstu, šāviņi krita apmēram tur, kur vēlāk izbūvēja Ventspils-Kolkas šoseju. Troksnis bija baigs, un tajā vietā ilgi vēl bija bedre pie biedres. Tad vācieši lika pamest Sīkragu. Kilometrus 3 uz Dundagas pusi mums bija plavas. Šķūņi — pilni ar sienu. Lopi līdzī, dzīvojām pa šķūņi. Ārā kurinājām uguni. Sals vēl nekāds nebija. Tur bija apmeties gandrīz viss mūsu ciems.

Alnis Auziņš

Autors saka lielu paldies par atbalstu raksta tapšanā Ivaram Abajam, Vilim un Zigrīdai Priedēm, Harijam un Lidijai Priedīšiem un Rasmai Saknei!

Turpinājums nākamajā numurā

• **Dūmnamiņš Ķirškalnos, ko izmanto tādiem pašiem nolūkiem kā senos laikos. 2011. gada septembris.**

I. Abaja foto

Pienu ēdu, pienu dzēru

Skolas piens mūsu novadā

Lūkojām, kā mūsu novada izglītības iestādes izmanto iespēju piedalīties Eiropas programmā *Skolas piens*.

Kā pastāstīja **Mazirbes internātpamatskolas** direktore Ilze Kriķīte, šī programma pie viņiem darbojas pirmo gadu. Pienu ved no piensaimnieku lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības (PLPKS) *Dundaga*. Skolēni pienu dzer labprāt. Ja kāds arī nevēlas, tad pārējie jau stāv rindā un gaida uz papildporciju.

Šajā mācību gadā arī **Kolkas pamatskolā** un **bērnudārzā Rūķītis** ar Dundagas novada domes un īpaši deputātes Benitas Oses, kā arī Kolkas pārvaldes atbalstu, ienācis *Skolas piens*. Bērni dzer vietējo zemnieku saražoto pienu, ko uz Kolku ved no PLPKS *Dundaga*. «Tas ir īsts, garšīgs lauku piens», uzsvēra pamatskolas direktore Antra Laukšteine, gan norādot, ka attieksme pret pienu skolēniem ir dažāda: citi nedzer, jo negaršo, kādi atkal labprāt izdzer vairākas porcijas. Glāzi piena

skolēni var saņemt līdz pusdienām. Bērnudārzā pienu pa grupiņām izdala auklītes.

A. Laukšteine pavēstīja, ka skola 3. gadu piedalās arī programmā *Skolas auglis*, sadarbojoties ar lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvu *VTT-dārzi*, kas pieved ābolus. Direktore uzsvēra, ka Kolka nav ne ērta, ne izdevīga uzņēmumam. Programma šajā skolā tam vairāk ir misija nekā peļņa. Piedalīšanās nosacījums ir tāds, ka skola reizi gadā rīko pasākumu par veselīgu uzturu. Kolkas skolā šādi sarīkojumi notiek divreiz gadā: viens ir izglītojošs konkurss, bet otrs saistīts ar fiziskajām aktivitātēm.

Arī **bērnudārzā Kurzemīte**, kā pastāstīja šefpavāre Daiga Kalniņa, bērni dzer pienu, ko saņem no PLPKS *Dundaga*.

Septembrī arī **Dundagas vidusskolas** virtuvē saimniekojošā uzņēmuma *SIA Kretingos*

maistas darbinieki nokārtoja visu dokumentāciju, lai skolā ieviestu *Skolas pienu*. Kā atcerējās direktore Aiga Štrausa, sākumā uzņēmējs domāja ierīkot piena automātu, taču to neizdarīja. Problēmas sākās tad, kad izrādījās, ka nav piena izdalītāju, jo virtuves darbinieces to nepaspēj. Programma ir sākusi darboties janvārī ar pašvaldības finansiālu atbalstu: tā maksā cilvēkam, kas *Lielajā skolā* dala pienu. Skolēni pienu var saņemt vai nu no plkst. 8.30, vai no plkst. 9.40. 15. I pēc 1. stundas tiešām pārliecinājos, ka piena dzērēju netrūkst. Mīkēlis no 9. b klases apgalvoja, ka šajā rītā pienu skolā dzerot pirmoreiz, jo iegādājies šokolādes salmiņu un, ar to dzerot, piens garšo labi. Viņa klasesbiedrene Elīna atzina, ka pienu nāk dzert katru rītu, jo viņai, tāpat kā lielākajai daļai 9. b klases skolēnu, tas garšo. Labprāt pienu dzer arī Mārtiņš no 7. klases.

Arī *Mazajā skolā* bērni saņem pienu, tiesa, pie pusdienām. Nav, kas pienu salietu no rīta. Pusdienās to dara *Lielās skolas* virtuves darbinieces, kad atved pusdienas. Nav īsti labi tad, ja ir piena zupa vai salda is ar pienu un vēl glāze piena — to direktore atzina, taču risinājumu īsti neredz. Jādomā kopā!

Dundagas vidusskola saņem piena tetra-

pakas ar uzrakstu *Limbažu piens*. Kāpēc? Atbilde ir vienkārša — to izvēlējušies *SIA Kretingos maistas* darbinieki, jo uzņēmumam ir līgums ar *a/s Rīgas piena kombināts*, kas savukārt programmai *Skolas piens* piedāvā šo pienu.

Skola trešo gadu piedalās programmā *Skolas auglis*, un skolēni tiek pie Latvijā augušiem āboliem.

Iepriecinoši ir arī tas, ka lielākā daļa skolēnu atkal pusdieno skolā. Viņi var paēst gan zālē, gan bistro. Pēc bistro darbinieces Ingas Lugēpiņas aprēķiniem, no visiem 205 *Lielās skolas* skolēniem šeit pusdieno kādi astoņdesmit deviņdesmit, tiesa, ietverot arī kādus skolotājus. Citi dodas pusdienās uz kafejnīcu *Krūziņi* vai bistro *Vecā pirts*, pārējie, visticamāk, nopērk ko ēdamu veikalos.

SIA Kretingos maistas skolas virtuvi vēl iznomās līdz 1. VI. Iespējams, ka pēc tam to pārņems vai nu pašvaldība, vai kāds vietējais uzņēmējs. Tad mūsu zemniekiem ir cerība, ka skola iegādāsies viņu izaudzētos augļus, bet mūsu pienotavai, ka bērni programmā *Skolas piens* dzers vietējo lauksaimnieku nodoto pienu. Pagaidām visus produktus ved no citurienes, pat pienu.

Diāna Siliņa

Kolkas skolnieces zīmējums kalendārā!

SIA Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība «Piejūra» rīkotajā 22 piejūras reģiona skolu zīmēšanas konkursā atzinību izpelnījies Kolkas pamatskolas 8. klases skolnieces Megijas Grīnertes zīmējums (skolotāja Dace Tindenovska). Tas izraudzīts par «Piejūras» izdotā 2013. gada kalendāra marta zīmējumu.

Šogad skolēniem vajadzēja zīmējumos attēlot sava novada, pilsētas vai pagasta saņemto visu visvairāk mīlēto vietu vai vides objektu. Lai skolēnus izglītotu vides aizsardzībā, rosinātu rūpēties par dabas resursiem un interesēties par atkritumu lietderīgu apsaimniekošanu un šķirošanu, «Piejūra» trešo gadu rīko skolēnu zīmēšanas konkursu. Otro gadu tajā piedalījās kolcinieki.

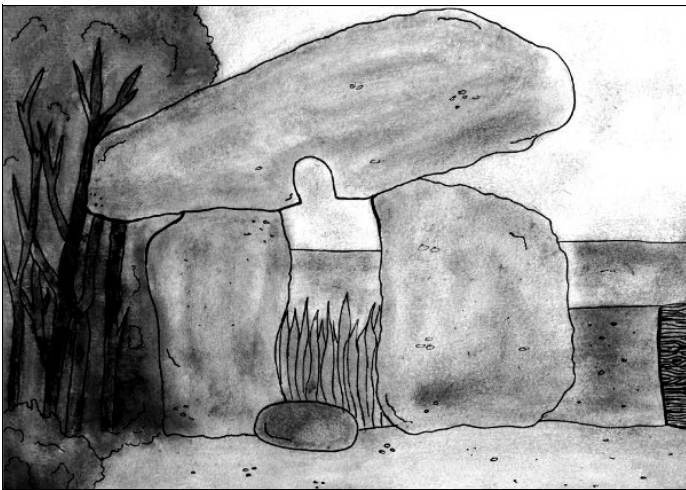
Pavisam konkursam bija iesniegti 97 darbi. Skolēni zīmējumos galvenokārt bija attēlojuši ūdenskrātuves, dzīvniekus, apskates objektus, muižas un pilis, kā arī citas ievērojamas viņu dzimtās puses vietas.

Kā pastāstīja vizuālās mākslas skolotāja D. Tindenovska, konkursam piedāvāto tēmu viņa rosinājusi atspoguļot visai 8. klasei, bet trīs veiksmīgākos dar-

bus nosūtījusi vērtēšanai. Balvā gluži visi zīmētāji saņēmuši jaunus kalendārus. Tā veidotāji arī centušies katru zīmējumu papildināt ar atbilstošu foto.

Skolotāja piebilda, ka Megijai zīmēšanā noteikti ir ķēriens, vēl tikai nedaudz pietrūkst pārliecības. Apsveicot Megiju, novēlēsim pieaugt arī šajā ziņā!

Alnis Auziņš

noslēguši savstarpēju laulību, bet dzimtsarakstu nodaļā ir iesnieguši kopīgu paternitātes atzīšanas iesniegumu; bērna mātes, bērna mātes vīra vai bērna mātes bijušā vīra un bērna bioloģiskā tēva kopīgu paternitātes atzīšanas iesniegumu ar lūgumu par bērna tēvu dzimšanas reģistrā ierakstīt bērna bioloģisko tēvu, nevis bērna mātes vīru vai bijušo vīru; laulības apliecību vai citu dokumentu, kas apliecina laulības noslēgšanu, un dokumentu, kas apliecina šīs laulības izbeigšanās pamatu, ja bērna mātes un viņas vīra laulība ir šķirta vai atzīta par neesošu vai laulātais ir miris un no laulības šķiršanas vai atzīšanas par neesošu vai laulātā miršanas dienas līdz bērna piedzimšanai nav pagājušas vairāk nekā 306 dienas; ja bērna mātes un viņas vīra laulība ir šķirta vai atzīta par neesošu vai laulātais ir miris un no laulības šķiršanas vai atzīšanas par neesošu vai laulātā miršanas dienas līdz bērna piedzimšanai nav pagājušas vairāk nekā 306 dienas, bet bērna māte ir stājusies jaunā laulībā, par bērna tēvu ierakstāms ir mātes jaunais vīrs.

Miršanas fakta reģistrācija

Par miršanas faktu paziņo Dzimtsarakstu nodaļai ne vēlāk kā 6 darbdienu laikā no brīža, kad iestājusies nāve vai mirušais atrasts. Miršanas faktu reģistrē, pamatojoties uz vienu no šādiem dokumentiem: ārstniecības ie-

prasmes visos mācību priekšmetos vērtē 10 ballu skalā. Tādēļ aiz skolēna vārda un uzvārda esam norādījuši skolēna vidējo vērtējumu visos mācību priekšmetos.

4. a klasē: Marks Aukmanis (8,44), Žanete Bergmane (8,56), Evelīna Bernāne (8,56), Alise Ceple (8,44), Līga Emerberga (8,11), Anna Neifelde (8,00), Kristiāna Diāna Strazdiņa (8,00), Eva Zvirbule (8,44) un Kate Nierliņa (8,56).

4. b klasē: Anna Iesalniece (9,00), Anda Šmēdiņa (8,33) un Mārtiņš Blūmentāls (7,89). Īpaši suminām mūsu teicamnieci Annu Iesalnieci un sakām lielu paldies viņas vecākiem!

Mēs, skolotāji, priecājamies par ikviena skolēna centību un sasniegumiem mācībās. Novēlam audzēkņiem un visiem vecākiem labu veselību, izturību un prieku gūt zināšanas 2. semestrī!

Mazās skolas saimes vārdā skolotāja Zanda Napska

Liekam aiz auss!

No Dzimtsarakstu nodaļas

Pastāstām par galvenajiem grozījumiem civilstāvokļa aktu reģistrācijā un atkārtotu dokumentu izsniegšanas tiesiskajā regulējumā. Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likums stājās spēkā 01.01.2013.

Civilstāvokļa akts ir fakts vai notikums personas dzīvē, kas rada, maina vai izbeidz ar personas radniecību saistītās ģimenes un citas mantiskās un nemantiskās tiesības un pienākumus.

Noslēgt laulību, reģistrēt dzimšanas un miršanas faktus var jebkurā dzimtsarakstu nodaļā. Dzimtsarakstu nodaļa ziņas par noslēgtajām laulībām, reģistrētajiem dzimšanas un miršanas faktiem iekļauj, aktualizē un atjauno vienotā Civilstāvokļa aktu reģistrācijas informācijas sistēmā.

Laulības noslēgšana

Laulību noslēdz ne agrāk kā 1 mēneša un ne vēlāk kā 6 mēnešu laikā pēc iesnieguma un citu laulības noslēgšanai nepieciešamo dokumentu iesniegšanas Dzimtsarakstu nodaļā. Dzimtsarakstu nodaļā laulā atklāti nodaļas telpās vai citā piemērotā vietā pēc personas lūguma, ja personas, kas vēlas noslēgt

laulību, nodrošina laulības reģistrācijai piemērotus vai atbilstošus apstākļus.

Ja personas vēlas noslēgt laulību nevis tajā nodaļā, kurā tās iesniedza iesniegumu par laulības noslēgšanu, bet gan citā nodaļā vai pie garīdznieka, Dzimtsarakstu nodaļā, kurā iesniegts iesniegums par laulības noslēgšanu, izsniedz tām izziņu par laulības noslēgšanai vajadzīgo dokumentu pārbaudi, kas derīga 6 mēnešus no izsniegšanas dienas.

Dzimšanas fakta reģistrācija

Ziņas par bērna māti ieraksta, pamatojoties uz ārstniecības iestādes vai ārstniecības personas izsniegtu medicīnas apliecību, kas apliecina bērna dzimšanas faktu.

Ziņas par tēvu ieraksta, pamatojoties uz vienu no šādiem dokumentiem: laulības apliecību, ja bērna māte līdz bērna piedzimšanai ir noslēgusi laulību; paternitātes atzīšanas iesniegumu, ja bērna tēvs un māte nav

Raibs kā dzeņa vēders

Saistošas izstādes bibliotēkā

Dundagas bibliotēkā skatāmas divas brīnišķīgas izstādes: no 9. I līdz 25. I — *Sibīrijā rakstītas vēstules uz bērza tāss* un no 14. I līdz 31. I — *Purvu noslēpumi*.

Sibīrijā rakstītas vēstules uz bērza tāss

Izstāde veidota, izmantojot desmit cilvēku vēstules un likteņus. Viņi tās rakstījuši, būdami ieslodzījuma vai spaidu darbu nometnēs un nometinājuma vietās no 1941. līdz 1956. gadam. Kāpēc vēstules rakstītas uz bērza tāss? Iemesls ļoti vienkāršs — bērza tāss bieži vien bija vienīgais pieejamais materiāls apcietinājuma un izsūtījuma vietās. Taču emocionāli tai varētu būt vēl kāda nozīme — bērzi atgādināja par Latviju.

Sibīrijā rakstītās vēstules uz bērza tāss 2009. gadā iekļautas UNESCO programmas *Pašāules atmiņa* Latvijas nacionālajā reģistrā. Par īpašu retumu uzskatāmas tās vēstules, kas rakstītas GULAGa nometnēs Otrā pasaules kara gados un sasniegušas adresātu. Latvijas muzejos glabājas tikai 4 tādas vēstules, kuru autors ir Tukuma advokāts Kārlis Roberts Kalevics, ko arestēja 1941. gada 14. VI, aizmuguriski piespriežot sodu — nometināšanu Vjatkas labošanas darbu nometnē par kontrrevolucionāru darbību un cīņu pret komunistisko partiju un padomju varu. Viņš izturēja tikai četrus no piespriestajiem desmit gadiem... Vēstules rakstītas krieviski, lai saturu varētu pārbaudīt Kara cenzūra. Izstādē stends veltīts arī K. R. Kalevicam.

Mani īpaši uzrunāja apskatāmais un izlasāmais trīs stendos: *Mātes liktenis*, *Sibīrijas bērni* un *Sibīrijas draudzība*. Neapšaubāmi viens no

visaizkustinošākajiem un traģiskākajiem ir stāsts par Matildi Kaktiņu, kuras dzimta smagi cieta abās izsūtīšanas reizēs. Meitu un vīru ar diviem maziem bērniem 1941. gada 14. VI izveda uz Sibīriju, kur meitu nošāva, znots mira kādā Vjatkas nometnē, bet mazbērni pazuda bez vēsts. Savukārt dēls, atbalstot nacionālos partizānus, krita apšaudē ar čekistiem, bet viņa sievu un meitu kā bandīta radnieces deportēja uz Sibīriju 1949. gada 25. III. Matilde, kurai tobrīd bija 67 gadi, brauca brīvprātīgi līdz. Tieši viņas bērnu dienā 1956. gada pavasarī pienāca atļauja atgriezties Latvijā. Viņa palika Sibīrijas zemē.

Stends *Sibīrijas bērni* stāsta par Rasmu Kraukli, kas Sibīrijā nokļuva 14 gadu vecumā, un Ilgu Silgaili, kas tur nonāca 17 gadu vecumā, kad abu ģimenes 1941. gada 14. VI deportēja. «Vīri mira Vjatkas nometnēs, bet sievas un bērni dzīvoja teļu būdā un izstrādāja mežus ar cirvjiem un rokas zāģiem Krasnojarskas apgabalā», vēstī planšetes teksts. Rasma un Ilga atgriezās Latvijā, tikai katra citādi: Ilga 1946. gadā kopā ar simtiem bāreņu, bet Rasma — pirmoreiz 1947. gadā nelegāli, pēc otrreizējā izsūtījuma tikai 1984. gadā.

Jauka man likās arī lietuviešu skolotājas Gražinas Gaidienes draudzība Sibīrijā ar latvieti Sofiju Melderi. Gražina bija studējusi franču valodu Sorbonnā... Viņas veidotais apšveikums Sofijai vārda dienā arī vizuāli ir viens no skaistākajiem izstādē.

Saistībā ar šo izstādi arī lasītavā skatāmas kopētas lapas no laikrakstiem *Dundadznieks*, *Talsu Vēstis* un *Banga*, kur rakstīts par mūsu novada cilvēkiem, kas izsūtīti uz Sibīriju vai tur piedzimuši.

Purvu noslēpumi

Ar purvu noslēpumiem izstādes atklāšanas dienā dalījās Eiropas Kopienas LIFE projekta *Augstā purva biotopu atjaunošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā* vadītāja Dr. biol. Māra Pakalne. Uz tikšanos bija ieradusies skolotājas Jolanta Ģērmane un Lienīte Iesalniece, līdzīgi ņemot arī 10. klases skolēnus.

Kā veidojas purvi, kādi ir to tipi, cik bagātīga ir augu un dzīvnieku valsts purvos, īsi par projektu, Bažu, Engures un Ķemeru purvu, kā arī par šo dabas bagātību citviet pasaulē — par to, rādot attēlus, visu vienkārši, bet reizē saistoši stāstīja M. Pakalne. Izrādās, ka zāļu purvus var pazīt pēc tā, ka tur rodami tādi augi kā orhidejas, grīšļi un spilves. Pārējās purvā jau parādās sfagni — sūnas, kas veido kūdras. Jāuzmanās no vietām, kur aug zaļie sfagni, jo tur ir akaču malas. Augstajos purvos jau ir daudz kūdras, pat biežumā līdz sešiem metriem. Tur aug arī dzērvenes. Lāčuņu kļuvis krietni mazāk purvu susināšanas dēļ.

Purvu pētniece aicināja novērtēt mums līdzās esošo bagātību. Viņa norādīja, ka Zilo kalnu laipa pie Šlīteres bākas noved pasaku mežā. Pa šo laipu ejot, var aplūkot to, kas visā Eiropā ļoti reti sastopams, — zāļu purvu, kurā aug dažādas orhidejas un sūnu sugas. Unikāla vieta ir Bažu purva kangaru un vīgu komplekss. Lielu pārsteigumu pašai pētniecei sagādājis tas, ka arī Dienvidāfrikā, Indijas okeāna piekrastē, tāpat kā Ziemeļkurzemē, ir vietas, tikai atšķirībā no mūsējām, kas ir kādus 4 000–5 000 gadus vecas, tām ir 30 000 gadu. Tur pastaigājas nīlzirgi, degunradži un ziloņi,

izrāde — tā vērtējams iestudējums, ko veidojis režisors Juris Jonelis. Uzteicams bija Uģa Bērziņa skatuves iekārtojums un Jēkaba Jančevska muzikālais noformējums.

Lauva ziemā... Protams, pirmkārt un galvenokārt ar šo vārdu salikumu domāts pats *sirmāis lauva* — karalis Henrijs. Bet plēsonīgās spēles caurauž visus lugas personāžus, un šī nu ir izrāde, kas varbūt liek just līdzīgu izniekotiem cilvēku mūžiem un talantiem, bet diez vai tieši kādam tēlam. Šādā griezienā lūkojot, tas ir skumjš stāsts *bez varoņa*. Jā, lugā un izrādē daudzas cilvēciskās īpašības paceltas vispārākajā pakāpē, un ikdienā ar tādiem kaislību satricinājumiem parasti nesastopamies. Taču aizdomāties par cilvēka dvēseles tumšo pusi tie liek. Un tā, piemērotu apstākļu sadūļkots, var uzpeldēt virspusē vienmēr, arī mūsdienās.

Alnis Auziņš

Lauva ziemā

18. I pils lielajā zālē it kupli pulcējušos dundadzniekus iepriecināja profesionālu aktieru spēlētā Džeimsa Goldmena luga *Lauva ziemā*.

Luga aizved 12. gs. Anglijas karaļnamā, bet īstenība — mūžvecās tēmās: mīlestība un naids, varas, mantas un miesas kāre. Kad tas viss savijas varenu kaislību spēkā, iznākums ir postošs un ... pateicīgs gan dramaturgam, gan režisoram un spēlētājiem aktieriem.

Karaļa Henrija II rakstura plašo spektru no veca vīra līdz joprojām sieviešķāram mīlniekam, viltīgu un dažbrīd nevarībā sašķukušu, valdonīgu un kādu mirkli sentimentālu, līdz apbrīnojamai pilnībai apguvušu izlikšanās mākslu, — tādu to pārliecinoši izdzīvoja Juris Kalniņš. Cienīga pretiniece karalim bija Zanes Jančevskas karaliene Eleonora — ne-

žēlastībā kritusi valdniece, intrigu spēles mākā neatpalikdama no sava varenā laulātā drauga. Sieviete, kas arī mātes mīlestību prot ievirzīt un pakļaut atribes jūtu īstenīšanai... Pārliecināja arī jauno aktieru buķeti: Kristians Karelīns pamulķa jaunākā dēla Džona lomā, Mārtiņš Brūveris veiklā aprēķinātāja vidējā dēla Džefrija un Gundars Silakaktiņš — varonīgā un cietsirdīgā Ričarda lomā. Tāpat līdzvērtīgi partneri bija Ieva Aniņa karaļa mīlākās Alē lomā — valšķīgi koķeta un reizē patiesi mīloša — un Kaspars Aniņš, atveidojot jauno Francijas karali — pašapzinīgo Filipu. Labi noskaņota ansamblā

Sarauj, Dundaga!

Hokejs Dundagā

19. I laukumā pie vidusskolas hokejā sacentās *Vecmeistari, Juniori, Rezervisti, sporta klubs Dundaga* un *Pitraga roņi*.

Pirmās šādas sacensības atklājot, spēku un izturību novēlēja novada izpilddirektore Inga Ralle un galvenais tiesnesis Atis Burnevics. Prieks tika jauniem un veciem, pieredzējušiem un ne tik pieredzējušiem spēlētājiem, kā arī skatītājiem.

Lūk, godalgotu vietu un medaļu komplektu ieguvēji: **1. vietā** *Pitraga roņi* — Gaidis Bērziņš, Andis Araks, Ivo Zutis, Guntis Ziedonis, Edgars Kukainis; **2. vietā** SK *Dundaga* — Raitis, Kaspars, Uldis un Kristaps Kristiņi, Juris Perekrests, Atis un Edijs Burnevici, Ernests Jaunkierpis; **3. vietā** *Vecmeistari* — Zigmunds Grīnītis, Viktors Fesenko, Guntis Pirvits, Gatis Petrovics, Alvis Tālbergs, Andis Upītis, Andris Freibergs, Māris Neparts. Apsveicam! **Liels paldies iedzīvotājiem, kas līdzēja sacensības sagatavot:** Dāvim Bērzkalam, Renāram Mičulim, Tomam Dambergam, Elvim un Laurim Stariem un Didzim Kokorēvičam par ledus uzliešanu; Zigmundam Grīnītim un Viktoram Fesenko par laukuma sa-

kārtošanu; Īrisai Alksnei, Žaklīnai Amoliņai, Lorai Eglei, Evelīnai Treizei, Amandai Piparei, Ernestam Salcevičam, Lainei Šmitei, Ešlijam Ešenvaldam, Oskaram Skarbiniekam un Ermīnam Kasparovičam par brīvprātīgo darbu un garšīgo tēju; Indulim Šūmanim par nesavtīgo palīdzību tiesāšanā; Edgaram Cīrulinim, Renāram Brālim un Uģim Ozoliņam par vārtu varonīgo sargāšanu augu dienu; SK *Dundaga* vīriem Raitim un Kasparam Kristiņam un Atim Burnevicam par piedalīšanos sacensību rīkošanā; Andrim Kojro un Gintam Slavam par materiālu gādāšanu!

Vakarpusē uz laukuma hokeja kaislības nomainīja Ledus diskotēkas lirika.

Aiga Ūdre

Jauns gads — jaunas uzvaras!

4. un 5. I jau 24. reizi Tallinā notika Igaunijas Skolu sporta federācijas rīkotās volejbola sacensības skolotājiem. Uzvarēja Dundagas vidusskolas sporta skolotāju komanda, kurā līdzās skolotājiem spēlēja un palīdzēja bijušie audzēkņi.

kas ēd niedres.

Klausoties lektorē par Orhideju taku pie Engures ezera, sapratu, ka jūnija beigās un jūlija sākumā būtu vērts tur aizbraukt. Tāpat būtu interesanti izstaigāt tuvējo Vasenieka purva laipu un paskatīties, kā šajā purvā izbūvēts aizsprosts, lai ūdens pa meliorācijas grāvjiem neaizplūst prom.

Viņas stāstījums apliecināja, ka augstie purvi, kuru Latvijā netrūkst, Eiropā kļuvuši par retumu.

Izstādi *Purvu noslēpumi* veido 119 fotogrāfijas uz 31 abpusēji apdrukātas planšetes. Fotoizstādē radusies, sadarbojoties Ogres fotokluba fotogrāfiem un purvu pētniekiem. Attēli tapuši augstajos purvos: Aizkraukles, Melnā ezera, Rožu un Aklajā purvā, kuru biotopu atjaunošana iekļauta projektā. Izstādē aplūkojami purvu skati, pētnieki ekspedīcijās, dažādi augi, kukaiņi, dzīvnieki un putni.

Apskatot izstādi, uz spulgsūnas fotogrāfiju norādīja tās autors un projekta vadītājas asistents Aivars Slišāns, pastāstot, ka tā sastopama tikai divās klimatiskajās vietās: pie Austrālijas un pie mums. Jaunai spulgsūnai piemīt īpatnība noteiktā diennakts laikā, kad saule iet uz leju, atstarot gaismu, kā to dara policistu zaļās vestes. Dzejnieks Heinrihs Heine to nosaucis par rūķīšu zeltu. Spulgsūnas atstarošanu uzreiz nemaz nevar ieraudzīt, ir jābūt noteiktā leņķī, lai to pamanītu. Arī no fotogrāfēt to nav viegli.

Izstāde ir acij tīkama un interesanta. To papildina putnu balsu ieraksti. Reizēm pārņem sajūta, ka tiešām esi mežā vai purvā.

Paldies Rutai Emerbergai par iespēju tēpat, Dundagā, redzēt šādas izstādes! Īpašs aicinājums tās apmeklēt skolotājiem un skolēniem. Izstāde *Purva noslēpumi* noteikti apskatāma arī bērnudārza bērniem.

Diāna Siliņa

Zolīte Dundagas pilī 27. I, 9. II, 23. II un 9. III plkst. 10.00, pieteikties sacensību dienā līdz plkst. 9.50, **Kolkas tautas namā** 9. II, 23. II un 9. III plkst. 11.00, pieteikties sacensību dienā līdz plkst. 10.50.

9. II pilī kora *Kamēr* koncerts. Biļetes: skolēniem Ls 1, pensionāriem Ls 2, pārējiem iepriekšpārdošanā Ls 3, koncerta dienā Ls 4.

16. II Kolkā un 2. III Dundagā taltantu koncerts *Dziesma manam novadam*. Dziesmu izvēle — brīva. Muzikālo pavadījumu palīdzēs sagatavot mūzikas speciālisti. Dundagas koncertam vēl var pieteikties Dundagas Kultūras pilī vai pa tālruni 29141121 vai 22021270.

PĒRKAM MEŽUS ĪPAŠUMĀ – pieaugušus, briestaudzes, var izstrādātus un kopā ar lauksaimniecības zemi.

Palīdzam nokārtot īpašuma tiesības. Korekta samaksa.

Interesē īpašums Kurzemē, Vidzemē, Zemgalē.

Tālr. 29621515 vai zonda.ipasums@gmail.com

«Dundadznieks» Nr. 2 (151) 2013. gada janvāris.

Dundagas novada domes izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV-3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Nauris Freimuts, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Inga Ralle, Diāna Siliņa, Smaida Šnikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervēja-mais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 400 eks. **Internetā:** www.dundaga.lv/avize